

www.mevzuattakip.com.tr

Milli Savunma Bakanlığı tarafından, 4734 sayılı Kamu İhale Kanununun 3 üncü maddesinin (b) bendi kapsamında yapılacak ihalelere ilişkin Esaslar

Milli Savunma Bakanlığı tarafından, 4734 sayılı Kamu İhale Kanununun 3 üncü maddesinin (b) bendi kapsamında yapılacak ihalelere ilişkin ekli Esasların yürürlüğe konulması; anılan Bakanlığın 20/3/2009 tarihli ve 295 sayılı yazısı üzerine, mezkur Kanunun geçici 4 üncü maddesine göre, Bakanlar Kurulu'nca 20/4/2009 tarihinde kararlaştırılmıştır.

20/4/2009 TARİHLİ VE 2009/14973 SAYILI KARARNAMENİN EKİ ESASLAR

Karar Sayısı : 2009/14973

Resmî Gazete : 16 Mayıs 2009 / 27230

Amaç

MADDE 1 - (1) Bu Esasların amacı 4734 sayılı Kamu İhale Kanununun 3 üncü maddesinin (b) bendi uyarınca yapılacak mal ve hizmet alımları ile yapım işlerinde uygulanacak esas ve usulleri belirlemektir.

Kapsam

MADDE 2 - (1) Bu Esaslar, Bakanlık ile Bakanlıkça yetki verilen MSB Akaryakıt İkmal ve NATO POL Tesisleri İşletme Başkanlığı dâhil Türk Silahlı Kuvvetlerinin tedarik ve yapım işleriyle görevli birimlerinin savunma, güvenlik veya istihbarat alanları ile ilişkili

olduğuna veya gizlilik içinde yürütülmesi gerektiğine Bakanlık tarafından karar verilen veya mevzuatı uyarınca sözleşmenin yürütülmesi sırasında özel güvenlik tedbirleri alınması gereken veya devlet güvenliğine ilişkin temel menfaatlerin korunmasını gerektiren hallerle ilgili olan mal ve hizmet alımları ile yapım işlerinin 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu hükümleri dışında kalınarak yapacakları tedarik ile yapım işleri faaliyetlerini kapsar.

Hukuki dayanak

MADDE 3 - (1) Bu Esaslar, 4734 sayılı Kamu İhale Kanununun 3 üncü maddesinin (b) bendi ve geçici 4 üncü maddesinin (a) bendine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 4 - (1) 4734 sayılı Kanunda yer alan tanımlara ilave olarak bu Esaslarda geçen;

a) ARGE: Araştırma-Geliştirmeyi,

b) Bakan: Millî Savunma Bakanını,

c) Bakanlık: Millî Savunma Bakanlığını,

) BWB: Almanya Federal Cumhuriyeti Savunma Bakanlığının Silah Tekniği ve Tedariki Dairesini,

d) FMS: Amerika Birleşik Devletleri Savunma Bakanlığının Yabancı Askeri Satışlarını,

e) NAMSA: NATO Bakım ve İkmal Teşkilatını,

ifade eder.

Temel ilkeler

MADDE 5 - (1) İdare, bu Esaslara göre yapılacak ihalelerde/alımlarda; saydamlığı, rekabeti, eşit muameleyi, güvenirliği, gizliliği, ihtiyaçların uygun şartlarla ve zamanında karşılanmasını ve kaynakların verimli kullanılmasını sağlamaktan sorumludur. Ancak, ülkenin savunma, güvenlik veya istihbarat alanlarına ait veya gizlilik gerektiren ihtiyaçlarının karşılanmasında; ulusal menfaat, standardizasyonun korunması ile acil harekât ihtiyaçları gibi hususlar da dikkate alınır.

(2) Aralarında kabul edilebilir doğal bir bağlantı olmadığı sürece mal, hizmet alımı ve yapım işi bir arada ihale edilemez.

(3) deneği olmayan veya devlet/firma kredisi kullanılan tedariklerde ise kaynağı planlanmayan hiçbir işi için ihaleye çıkılamaz.

Yaklaşık maliyet

MADDE 6 - (1) İhale öncesi her türlü fiyat araştırması yapılarak katma değer vergisi hariç olmak üzere yaklaşık maliyet belirlenir, dayanaklarıyla birlikte bir hesap cetvelinde gösterilir. Yaklaşık maliyete ihale ilanlarında yer verilmez; isteklilere veya ihale süreci ile resmî ilişkisi olmayan diğer kişilere açıklanmaz. Ancak, yaklaşık maliyetin sınaî ve teknolojik zorunluluklar nedeniyle belirlenemediği durumlarda gerekçeleri onay belgesinde belirtilmesi kaydıyla yaklaşık maliyet belirlenmeksizin mal ve/veya hizmet alımına/ihalesine ve/veya yapım işi ihalesine çıkılabilir.

İhaleye katılamayacak olanlar

MADDE 7 - (1) Aşağıda sayılanlar doğrudan veya dolaylı veya alt yüklenici olarak, kendileri veya başkaları adına hiçbir şekilde ihalelere katılamazlar:

a) Bu Esaslar ve kanunlardaki hükümler gereğince geçici veya sürekli olarak kamu ihalelerine katılmaktan yasaklanmış olanlar ile 3713 sayılı Terörle Mücadele Kanunu kapsamına giren suçlardan veya örgütlü suçlardan veyahut kendi ülkesinde ya da yabancı bir ülkede kamu görevlilerine rüşvet verme suçundan dolayı hükümlü bulunanlar.

b) İlgili mercilerce hileli iflas ettiğine karar verilenler.

c) İhaleyi yapan idarenin ihale yetkilisi kişileri ile bu yetkiye sahip kurullarda görevli kişiler.

ç) İhaleyi yapan idarenin ihale konusu işle ilgili her türlü ihale işlemlerini hazırlamak, yürütmek, sonuçlandırmak ve onaylamakla görevli olanlar.

d) (c) ve (ç) bentlerinde belirtilen şahısların eşleri ve üçüncü dereceye kadar kan ve ikinci dereceye kadar kayın hısımları ile evlatlıkları ve evlat edinilenleri.

e) (c), (ç) ve (d) bentlerinde belirtilenlerin ortakları ile şirketleri (bu kişilerin yönetim kurullarında görevli bulunmadıkları veya sermayesinin %10'undan fazlasına sahip olmadıkları anonim şirketler hariç).

(2) İhale konusu işin danışmanlık hizmetlerini yapan yükleniciler bu işin ihalesine katılamazlar. Aynı şekilde, ihale konusu işin yüklenicileri de o işin danışmanlık hizmeti ihalelerine katılamazlar. Bu yasaklar, bunların ortaklık ve yönetim ilişkisi olan şirketleri ile bu şirketlerin sermayesinin yarısından fazlasına sahip oldukları şirketler için de geçerlidir.

(3) Bu yasaklara rağmen ihaleye katılan istekliler ihale dışı bırakılarak geçici teminatları gelir kaydedilir. Ayrıca, bu durumun tekliflerin değerlendirilmesi aşamasında tespit edilememesi nedeniyle bunlardan biri üzerine ihale yapılmışsa,

teminatı gelir kaydedilerek ihale iptal edilir.

Şartnameler

MADDE 8 - (1) İhale konusu mal ve/veya hizmet alımları ile yapım işlerinin her türlü özelliğini belirten idari ve teknik şartnamelerin veya teknik şartname yerine geçen dokümanların idarece hazırlanması esastır. Ancak, mal veya hizmet alımları ile yapım işlerinin özelliği nedeniyle idarelerce hazırlanmasının mümkün olmadığı ihale yetkilisi tarafından onaylanması kaydıyla, teknik şartnameler 4734 sayılı Kanun hükümlerine göre hizmet alımı yapılmak suretiyle hazırlattırılabilir.

(2) İhale konusu mal ve/veya hizmet alımları ile yapım işlerinin teknik kriterlerine ihale dokümanının bir parçası olan teknik şartnamelerde yer verilir. Teknik kriterler, verimliliği ve fonksiyonelliği sağlamaya yönelik olacak, rekabeti engelleyici hususlar içermeyecek ve bütün istekliler için fırsat eşitliği sağlayacak şekilde belirlenir.

(3) Teknik şartnamelerde, varsa ulusal ve/veya uluslararası teknik standartlara uygunluğu sağlamaya yönelik düzenlemeler de yapılır. Bu şartnamelerde teknik özelliklere ve tanımlamalara yer verilir. Belli bir marka, model, patent, menşei, kaynak veya ürün belirtilemez ve belirli bir marka veya modele yönelik özellik ve tanımlamalara yer verilmez. Doğrudan temin yöntemi ile yapılan alımlarda teknik şartname veya yerine geçen teknik dokümanlarda bu fıkrada belirtilen şartlar aranmayabilir.

(4) Ancak, ulusal ve/veya uluslararası teknik standartların bulunmaması veya teknik özelliklerin belirlenmesinin mümkün olmaması hallerinde "veya dengi" ifadesine yer verilmek şartıyla marka veya model belirtilebilir.

(5) Onay belgesinde belirtilmek suretiyle teknik şartname düzenlenmesine gerek kalmaksızın uluslararası kabul gören stok numarası veya parça numarası veya TSE veya ülkelerin standartları belirlemeye yetkili kurumları tarafından verilen standart numaraları ile alıma çıkılabileceği gibi özelliği nedeni ile onay belgesinde ihale konusu işin tek kaynaktan ve/veya üretici firma kodu ve/veya prospektüsü ile alınabileceği durumlar ile ARGE projelerinde idari ve/veya teknik şartname düzenlenmeyebilir.

(6) İdari şartnamelerde; 4734 sayılı Kanununun 27 nci maddesinde belirtilen zorunlu hususlardan (e) ve (m) bentlerinde belirtilen hususlar hariç diğerleri bulunmak zorundadır. Bu Esasların 11 inci maddesinin (a) ve (b) bentlerine göre yapılan alımlar ile yapım işleri ve ARGE ihalelerinde/alımlarında yukarıdaki hususların yer alıp almayacağına Bakanlıkça karar verilir.

İlan, ilan süreleri, kuralları ve ilanlarda bulunması zorunlu hususlar ile ilanın uygun olmaması

MADDE 9 - (1) Açık ihale usulünde ilan yapılması zorunludur.

(2) İlan süreleri ve kuralları:

a) İhale ilan süreleri 15 (onbeş) günden az olmamak kaydıyla, kuralları her mal/hizmet alımı ve yapım işinin özelliğine göre onay belgesinde belirtilir ve Kamu İhale Bülteninde yayımlanır.

b) Onay belgesinde belirtilen durumlarda ilave ilanlar yapılabilir.

(3) İlanlarda bulunması zorunlu hususlar: İlanlarda;

a) İdarenin adı, adresi, telefon ve faks numarası,

b) İhalenin adı, niteliği, türü ve miktarı,

c) Uygulanacak ihale usulü, ihaleye katılabilme şartları ve istenilen belgelerin neler olduğu,

ç) Mal ve/veya hizmet alımlarında; ihaleye üretici ve/veya üretici adına yetkili satıcılar ve/veya malzemenin uluslararası standartlarda tanımlandığı teknik özellikleri kapsayacak şekilde üretimini/satışını yapan ve gerekli garantisini sağlayanların teklif verebileceği,

d) İhale dokümanının, isteklilerce nerede görülebileceği, nereden bedelsiz olarak alınacağı,

e) İhalenin nerede, hangi tarih ve saatte yapılacağı,

f) Tekliflerin hangi tarih ve saate kadar nereye verileceği,

g) Tekliflerin geçerlilik süresinin ne olacağı,

ğ) Mal alımı ihalelerinde teslim yeri ve şekli, hizmet alımı ihalelerinde ise işin yapılacağı yerin neresi olacağı,

h) Malzemelerin tamamına veya bir kısmına teklif verilip verilmeyeceği,

ı) Teklif edilen bedelin % 3'ü oranından az olmamak üzere, isteklilerce belirlenecek oranda geçici teminat verileceği (İstenilmeyeceği haller hariç),

i) İhaleye konsorsiyumların teklif verip veremeyeceği,

j) İhale saatinden önce ihalenin iptal edilmesinde idarenin serbest olduğu,

hususlarının belirtilmesi zorunludur. Tedarik edilecek mal/hizmet alımı veya yapım işinin özelliğine göre ihale dokümanında belirtilen hususlara ilanlarda yer verilir.

(4) İlanın uygun olmaması:

Bu maddenin ikinci ve üçüncü fıkralarına uygun olmayan ilanlar geçersizdir. İlan yenilenmedikçe ihale yapılamaz. İlanın yapılmaması veya ilan sürelerine uyulmaması halleri hariç, idarelerce maddi hatalı hususlar için, son teklif verme gününden 10 (on) günden daha az olmamak kaydıyla ihale dokümanında belirtilen süre öncesine kadar düzeltme ilanı yapılmak suretiyle ihale gerçekleştirilebilir. Ayrıca bu durum ihale dokümanını alan tüm isteklilerin varsa fakslarına veya elektronik ortamda adreslerine bildirilir.

Uygulanacak ihale usulleri

MADDE 10 - (1) Bu Esaslara göre yapılacak ihalelerde aşağıdaki usullerden biri uygulanır:

a) Açık ihale usulü:

Açık ihale usulü, bütün isteklilerin teklif verebildiği usuldür. Tekliflerin alınması ve değerlendirilmesini müteakip, idari ve teknik şartname gereklerini karşılayan istekliler ile ihale dokümanında belirtilen şartlar doğrultusunda ihale, fiyat üzerinde görüşme yapılarak sonuçlandırılır. Ancak onay belgesi ve idari şartnamede belirtilmesi kaydıyla fiyat üzerinde görüşme yapılmayabilir.

b) Belli istekliler arasında ihale usulü:

Belli istekliler arasında ihale usulü ihaleyi yapan idare tarafından ve/veya ihtiyaç makamı tarafından, ilansız yapılabilecek yeterli değerlendirilmesi sonucunda davet edilen isteklilerin teklif verebildiği usuldür. İşin özelliğinin uzmanlık ve/veya ileri teknoloji gerektirmesi ve/veya ARGE projelerinin gerçekleştirilmesinde bu usul uygulanır. Tekliflerin alınması ve değerlendirilmesini müteakip, idari ve teknik şartname gereklerini karşılayan istekliler ile ihale dokümanında belirtilen şartlar doğrultusunda ihale, fiyat üzerinde görüşme yapılarak sonuçlandırılır. Ancak onay belgesi ve idari şartnamede belirtilmesi kaydıyla fiyat üzerinde görüşme yapılmayabilir.

Doğrudan temin

MADDE 11 - (1) Aşağıda belirtilen alımlar Bakanlıkça belirlenecek usul ve esaslara göre yapılır.

a) İkili veya çok taraflı uluslararası anlaşmalar, mutabakat muhtıraları gereği yapılan alımlar ile bu yöntemle yapılan ARGE projeleri ve/veya FMS gibi yabancı ülkelerin savunma bakanlıkları kanalıyla ve/veya BWB gibi devlet kontrolündeki askeri malzeme satış teşkilatlarından veya NAMSA gibi Türkiye'nin dâhil olduğu uluslararası askeri

organizasyonlardan yapılan alımlar.

b) 4734 sayılı Kanunun 3 üncü maddesinin (d) bendindeki alımlar hariç olmak üzere, özelliği nedeniyle dış temsilcilikler aracılığıyla bu Esaslar kapsamında gerçekleştirilmesi acil yurt dışı alımlar.

c) 4734 sayılı Kanun kapsamındaki idarelerden ve Türk Silahlı Kuvvetlerini güçlendirmek amacıyla özel kuruluş kanunları ile kurulan vakıf ve bunun, sermayesinin yarısından fazlasına sahip olduğu şirketlerin bu Esaslar kapsamı ile sınırlı kalmak koşuluyla ürettikleri mal ve hizmet alımları ile yapım işleri.

ç) Ulusal menfaat, gizlilik, standardizasyonun korunması veya acil harekât ihtiyaçlarını temin etmek maksadıyla;

1) İhtiyaç makamlarınca teklif edilip, Genelkurmay Başkanlığınca uygun görülen ve Bakan tarafından onaylanan tek kaynak mal/hizmet alımları ile yapım işleri.

2) İhtiyaç makamının Bakanlık olduğu durumlarda ve/veya ARGE projelerinde, Bakanlık Müsteşarının uygun görmesi ve Bakan Onayı ile yapılacak tek kaynak mal/hizmet alımları ile yapım işleri.

3) Kuvvet Komutanlıklarının tedarik yetkisi dâhilinde olmak üzere sadece acil harekât ihtiyacı olarak belirlenen ve ilgili Kuvvet Komutanlıklarınca onaylanan mal/hizmet alımları ile yapım işleri.

d) İhtiyacın sadece gerçek veya tüzel tek kişi tarafından karşılanabileceğinin tespit edildiği alımlar.

e) Sadece gerçek veya tüzel tek kişinin ihtiyaç ile ilgili özel bir hakka sahip olduğu alımlar.

f) Mevcut mal, ekipman, teknoloji veya hizmetlerle uyumun ve standardizasyonun sağlanması için zorunlu olan mal ve/veya hizmetler ile yapım işlerinin, asıl sözleşmeye dayalı olarak düzenlenecek ve toplam süreleri üç yılı geçmeyecek sözleşmelerle ilk alım yapılan gerçek veya tüzel kişiden alınması.

g) İdarelerin 4734 sayılı Kanunun 22 nci maddesinin (d) bendinde belirtilen ve 67 nci maddesine göre de her yıl güncellenen parasal limit çerçevesinde bu Esaslar dahilindeki alımlar.

(2) Birinci fıkranın (a) bendi kapsamında tedarik edilecek ihtiyaçların fiyatları anlaşmanın taraf olduğu ülke/kurum ve kuruluşlarca belirlendiğinden ayrıca yaklaşık maliyet belirlenmez ve fiyat üzerinde görüşme yapılmaz, (b) bendine göre yapılacak alımlarda fiyat üzerinde görüşme yapılarak sonuçlandırılır. Ancak onay belgesi ve idari şartnamede belirtilmesi kaydıyla fiyat üzerinde görüşme yapılmayabilir. (c) bendinde

belirtilen alımlarda ise fiyat üzerinde görüşme yapılarak ihale/alım sonuçlandırılır. Ancak, imal edilecek mamullerin bünyesine giren ham madde, yarı mamul, devre elemanları, aksesuar, yardımcı özel teçhizat ve bir bütün halinde kurulacak tesislerde kullanılan ve kuruluşun imalat sahasına girmeyen makine, teçhizat için bizzat üretim ve yapım şartı aranmaz.

(3) Birinci fıkranın (ç), (d), (e) ve (f) bentlerine göre, tekliflerin hazırlanması için yeterli süre tanınmak suretiyle davet edilecek istekli ile idarenin ihtiyaçlarını en uygun şekilde karşılamak amacıyla fiyat üzerinde görüşme yapılarak ihtiyaçlar temin edilir.

(4) Birinci fıkranın (g) bendine göre yapılan alımlarda ise ihale yetkilisince görevlendirilecek kişi veya kişiler tarafından piyasada fiyat araştırması yapılarak ihtiyaçlar temin edilir.

Geçici ve kesin teminat

MADDE 12 - (1) İhalelerde/alımlarda teklif edilen bedelin % 3'ünden az olmamak üzere, isteklince belirlenecek oranda geçici teminat, ihale bedeli üzerinden % 6 oranında kesin teminat alınır. Ancak, özellikli durumlarda ve gerekçe belirtmek suretiyle Bakan onayı ile geçici ve/veya kesin teminat alınmamasına karar verilebilir, Bakan geçici ve kesin teminat alınmaması ile ilgili olarak ihale yetkililerine yetki verebilir ve bu yetkinin limitleri her yıl belirlenen ihale ve sözleşme yapma yetkileri ile birlikte yayımlanır. Ayrıca; bu Esasların 11 inci maddesine göre yapılan alımlarda onay belgesinde belirtilen haller hariç, geçici ve kesin teminat alınmaz. Bakanlıkça geçici ve kesin teminatların süresi ve serbest bırakılması hakkında düzenleme yapılabilir.

(2) Onay belgesinde ve idari şartnamesinde belirtilmek şartıyla yabancı para birimiyle yapılan ihalelerde/alımlarda geçici/kesin teminat teklif edilen para birimi üzerinden alınır.

Teminat mektupları

MADDE 13 - (1) Bu Esaslar kapsamında bankalarca verilecek teminat mektuplarının geçerlilik süresi ve hangi mevzuata uygun olarak yükümlülüklerin yerine getirileceği hususları dışında kapsam ve şeklinde, 4734 sayılı Kanunun 35 inci maddesine göre, Kamu İhale Kurumunun tespit ettiği hususlar geçerlidir.

(2) Teminat mektupları süresiz olarak verilebilir. Ayrıca, isteklinin/yüklenicinin işin kabulü yapıncaya kadar veya ihale sonuçlanıncaya kadar sürenin belirli devrelerle herhangi bir bildirimde gerek kalmadan uzatılacağı kaydı bulunan banka teminat mektupları da verilebilir.

a) Geçici teminatlarla ilgili olarak bankalarca düzenlenecek süreli teminat mektuplarında süre; tekliflerin geçerlilik süresinden en az 30 (otuz) gün fazla süreli

olmalı aynı zamanda, teminat mektubunda idarenin ikazına lüzum kalmaksızın belirli devreler halinde bu sürenin otomatik olarak uzatılacağı hükmü yer almalıdır.

b) Kesin teminatlarla ilgili olarak bankalarca düzenlenecek süreli teminat mektuplarında süre; garanti süresi öngörülmüşse garanti süresinin bir ay sonrasını kapsayacak şekilde olmalı ve idarenin ikazına lüzum kalmaksızın belirli devreler halinde otomatik olarak uzatılacağı hükmü yer almalıdır. Garanti süresi öngörülmemiş ise, kesin kabulün bir ay sonrasını kapsayacak şekilde süreli olmalı ve idarenin ikazına lüzum kalmaksızın belirli devreler halinde bu sürenin otomatik olarak uzatılacağı hükmü yer almalıdır.

Kesin teminat mektubu alınan mal ve/veya hizmet alımlarında/ihalelerinde kesin kabulü müteakip teminatın yarısı, garanti süresi dolduktan sonra kalanı, garanti süresi öngörülme hallerde ise kesin kabulü müteakip tamamı yükleniciye iade edilir.

Yapım işlerinde ise taahhüdün, sözleşme ve ihale dokümanı hükümlerine uygun olarak yerine getirilmesinden ve varsa işe ait eksik ve kusurların giderilerek geçici kabul tutanağının onaylanmasından ve yüklenicinin sözleşme konusu işten dolayı idareye herhangi bir borcunun olmadığı tespit edildikten sonra, alınmış olan kesin teminat ve varsa ek kesin teminatların yarısı; Sosyal Güvenlik Kurumu ile ilişkisinin olmadığı tespit edildikten ve kesin kabul tutanağının onaylanmasından sonra ise kalanı, yükleniciye iade edilir. Bu hususta ilave düzenlemeler Bakanlıkça yapılır.

c) Avans teminat mektuplarının süresi, mahsup süresi göz önüne alınarak Bakanlıkça belirlenir.

ç) İlgili mevzuatına göre Türkiye'de faaliyette bulunmasına izin verilen yabancı bankaların düzenleyecekleri teminat mektupları ile Türkiye dışında faaliyette bulunan banka veya benzeri kredi kuruluşlarının kontrgarantisi üzerine Türkiye'de faaliyette bulunan bankaların düzenleyecekleri teminat mektupları da teminat olarak kabul edilir.

(3) İlgili mevzuatına aykırı olarak düzenlenmiş teminat mektupları kabul edilmez.

Ön ödeme (avans) ve krediler

MADDE 14 - (1) Bu Esaslar kapsamındaki mal ve hizmet alımları ile yapım işlerinde avans ve kredi işlemleri, işin özelliğine göre 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu ve 3833 sayılı Türk Silahlı Kuvvetleri Stratejik Hedef Planının Gerçekleştirilmesi Maksudıyla Gelecek Yıllara Sari Taahhütlere Girişme Yetkisi Verilmesi Hakkında Kanun ve bu Kanuna dayanılarak çıkarılan yönetmelik hükümlerine göre yürütülür.

Yükleniciye avans verilir verilmeyeceği, verilecekse oranı idari şartnamede ve onay belgesinde belirtilir.

İhale dokümanında değişiklik yapılması veya açıklanması

MADDE 15 - (1) İlan yapıldıktan sonra ihale dokümanında değişiklik yapılmaması esastır. Değişiklik yapılması zorunlu olursa, ihale yetkilisinden onay alınarak, önceki ilanlar geçersiz sayılır ve iş yeniden aynı şekilde ilan olunur.

(2) İlan yapıldıktan sonra, tekliflerin hazırlanmasını veya işin gerçekleştirilmesini etkileyebilecek maddi veya teknik hatalar veya eksikliklerin idarece tespit edilmesi veya isteklilerin yazılı olarak bildirmesi halinde, ihale dokümanında zeyilname ile değişiklikler yapılabilir.

(3) Zeyilname ile yapılan değişiklikler nedeniyle tekliflerin hazırlanabilmesi için ek süreye ihtiyaç duyulması halinde, ihale son teklif verme tarihinden önce, ihale tarihi, zeyilname ile ihale dokümanında belirtilen süre kadar ertelenebilir. Ayrıca; ihale yetkilisince isteklinin/isteklilerin talebi üzerine ihale tarihi daha ileri bir tarihe uzatılabilir.

(4) Teklif verme aşamasında, ihale dokümanında açıklanmasına ihtiyaç duyulan hususlarla ilgili olarak, ihalenin/alımın son başvuru tarihinden ihale dokümanında belirtilen gün öncesine kadar, istekli/istekliler tarafından yazılı açıklama talep edilebilir. İdarece uygun görülmesi halinde, idarece yapılacak açıklama, ihale dokümanında belirtilen tarihe kadar ihale dokümanı alan ve ihale dokümanını aldığını idareye bildirenlerin tamamına gönderilir veya imza karşılığı elden tebliğ edilir.

Tekliflerin hazırlanması ve sunulması

MADDE 16 - (1) Teklif mektubu ve geçici teminat da dâhil olmak üzere ihaleye katılabilme şartı olarak istenilen bütün belgeler bir zarfa konulur. Zarfın üzerine isteklinin adı, soyadı veya ticaret unvanı, tebligata esas açık adresi, telefonu, varsa faks numarası ve elektronik posta adresi, teklifin hangi işe ait olduğu ve ihaleyi yapan idarenin açık adresi yazılır. Zarfın yapıştırılan yeri istekli tarafından imzalanarak kaşelenir/mühürlenir.

(2) Teklifler ihale dokümanında belirtilen son teklif verme saatine kadar sıra numaralı alındılar karşılığında idareye verilir. Bu saatten sonra verilen teklifler kabul edilmez ve açılmaksızın iade edilir.

(3) Verilen teklifler, zeyilname düzenlenmesi hali hariç, herhangi bir sebeple geri alınamaz ve değiştirilemez.

İhaleye katılımda yeterlik kuralları

MADDE 17 - (1) Alım veya yapım işinin özelliğine göre idari şartnamede şekil ve şartlarının belirtilmesi kaydıyla 4734 sayılı Kanununun 10 uncu maddesindeki ekonomik ve mali yeterlilik ile mesleki ve teknik yeterliliklerinin belirlenmesi ve isteklilerin ihale dışı bırakılması ile ilgili hususlara ilişkin bilgi ve/veya belgeler isteklilerden istenilebilir.

Bakanlık bu hususlarla ilgili süre istenilme şartlarını kendisi belirleyebilir.

(2) Mal ve/veya hizmet alımlarında; ihaleye üretici ve/veya üretici adına yetkili satıcılar ve/veya malzemenin uluslararası standartlarda tanımlandığı teknik özellikleri kapsayacak şekilde üretimini/satışını yapan ve gerekli garantisini sağlayanlar teklif verebilir.

Tekliflerin geçerlilik süresi

MADDE 18 - (1) Tekliflerin geçerlilik süresi ihale dokümanında belirtilir. İdarece ihtiyaç duyulması halinde bu süre, teklif ve ihale koşulları değiştirilmemek ve isteklinin kabulü kaydıyla en fazla ihale dokümanında belirtilen teklif geçerlilik süresi kadar uzatılabilir. Ancak bu sürenin bitimine rağmen ihalenin sonuçlandırılmayacağına ihale komisyonunca belirlenmesi halinde ihale yetkilisinin onayı ve isteklinin kabulü ile bu süre, idarece belirlenen şekilde yeteri kadar uzatılabilir.

Teklif mektuplarının alınması ve açılması

MADDE 19 - (1) Zarfın üzerinde teklifin hangi işe ait olduğu ve ihaleyi yapan idarenin açık adresi yazılı değilse veya zarfın içinde teklif mektubu ile geçici teminat (istenmesi halinde) bulunmuyorsa, bu tür teklifler hiçbir şekilde değerlendirmeye alınmaz.

(2) İhale tarihinde isteklilerin katılabileceği oturumda, değerlendirmeye alınan teklif mektupları, isteklinin adı, soyadı veya ticaret unvanı ile mektup muhteviyatı yazılarak bir zarf açma tutanağı düzenlenir. İsteklilerin belgelerinin eksik olup olmadığı ve teklif mektubu ile geçici teminatlarının usulüne uygun olup olmadığı kontrol edilir. Belgeleri eksik veya teklif mektubu ile geçici teminatı (istenmesi halinde) usulüne uygun olmayan istekliler bu tutanakta belirtilir. Ayrıca değerlendirmeye alınmayan teklif mektupları da, söz konusu tutanakta yer alır. İstekliler ile teklif fiyatları açıklanır. Yaklaşık maliyet açıklanmaz. Bu aşamada; hiçbir teklifin reddine veya kabulüne karar verilmez. Teklifler ihale komisyonunca hemen değerlendirilmek üzere oturum kapatılır.

Tekliflerin değerlendirilmesi

MADDE 20 - (1) İhale komisyonunun talebi üzerine idare, tekliflerin incelenmesi, karşılaştırılması ve değerlendirilmesinde yararlanmak üzere net olmayan hususlarla ilgili isteklilerden yazılı olarak tekliflerini açıklamalarını isteyebilir. Teklifi oluşturan belgeler, teklif mektubundaki teklif fiyatı ve geçici teminat (istenmesi halinde) hariç, idari şartnamede belirtilmek kaydıyla, ihale komisyonunca belirlenen sürede, düzeltilip tamamlattırılır. Ancak bu açıklama ve tamamlatma işlemi hiçbir şekilde fiyat üzerinde görüşme yapıncaya kadar teklif fiyatında değişiklik yapılması veya ihale dokümanında yer alan şartlara uygun olmayan tekliflerin uygun hale getirilmesi amacıyla istenilmez ve yapılmaz. Fiyat üzerindeki görüşmede istekliler daha önce verdikleri teklif fiyatlarını arttıramazlar.

(2) İhale kararının ihale yetkilisine sunulmadan önceki herhangi bir safhasında isteklinin yasaklandığının tespiti halinde istekli değerlendirme dışı bırakılır.

(3) İsteklilerin teklifinde aritmetik hata bulunup bulunmadığı kontrol edilir. Hata bulunması halinde, isteklilerce teklif edilen birim fiyatlar esas alınmak kaydıyla, aritmetik hatalar ihale komisyonu tarafından resen düzeltilir. Bu durum hemen istekliye yazı ile bildirilir veya imza karşılığı tebliğ edilir. İstekli düzeltilmiş teklifi kabul edip etmediğini tebliğ tarihini izleyen 5 (beş) gün içinde yazılı olarak bildirmek zorundadır. İsteklinin düzeltilmiş teklifi kabul etmediğini süresinde bildirmesi veya bu süre içinde herhangi bir cevap vermemesi halinde, teklifi değerlendirme dışı bırakılır ve varsa geçici teminatı gelir kaydedilir.

Aşırı düşük teklifler

MADDE 21 - (1) Mal ve/veya hizmet alımlarında, ihale komisyonu teklifleri değerlendirdikten sonra, diğer tekliflere veya idarenin tespit ettiği yaklaşık maliyete göre teklif fiyatı aşırı düşük olanları tespit eder ve imalat sürecinin, verilen hizmetin ekonomik olması; seçilen teknik çözümler ve teklif sahibinin mal ve hizmetlerin temini veya yerine getirilmesinde kullanacağı avantajlı koşullar; teklif edilen mal ve hizmet işinin özgünlüğü hususlarında belgelendirilmek suretiyle yapılan yazılı açıklamaları dikkate alarak aşırı düşük teklifleri değerlendirir. Bu değerlendirme sonucunda, açıklamaları yeterli görülmeyen veya yazılı açıklamada bulunmayan isteklilerin teklifleri reddedilir.

(2) Fiyat görüşmesi yapılan mal ve/veya hizmet alımlarında aşırı düşük teklif sorgulaması yapılmaz.

(3) Yaklaşık maliyeti tespit edilen yapım işlerinde ise; ihale komisyonu, teklifleri değerlendirdikten sonra Kamu İhale Kurumunca aşırı düşük teklif değerlendirmesi konusunda yapılan düzenlemelere göre aşırı düşük teklif sorgulaması yapar. Yapılan inceleme neticesinde aşırı düşük teklif kapsamında olanlar değerlendirme dışı bırakılır.

Fiyat farkı verilebilmesi

MADDE 22 - (1) İhalelerde/alımlarda esas alınacak para birimi yabancı ülke para birimi olduğunda fiyat farkı verilmez. Ancak 11 inci maddenin birinci fıkrasının (a) bendi gereğince yapılan alımlarda onay belgesinde belirtmek kaydıyla fiyat farkı verilebilir. Türk Lirası esas alınarak yapılan ihalelerde/alımlarda ise, idari şartnamesinde bulunması kaydıyla 4735 sayılı Kamu İhale Sözleşmeleri Kanunu hükümlerine göre fiyat farkı verilebilir.

İhalenin/alımın karara bağlanması ve onaylanması

MADDE 23 - (1) Bu Esaslarda fiyat üzerinde görüşme yapılacağı belirtilen ihalelerde/alımlarda teklifi uygun görülen istekli/istekliler ilk fiyat teklifleri üzerinden indirim yapmak için ihale komisyonunca fiyat görüşmelerine davet edilirler. Yapılacak davet tebligatında; davet günü, saati ve yeri belirtilir. Ayrıca idare veya ihale komisyonunca karar verilmesi halinde istekli/istekliler ile yazışma veya elektronik ortam ile de fiyat üzerinde görüşme yapılabilir.

(2) İhale komisyonlarınca alınan ihale/alım kararları, ihale yetkilisince karar tarihinden itibaren 10 (on) iş günü içinde onaylanır veya iptal edilir.

(3) İhale komisyonları mevcut tekliflerde ihale dokümanındaki şartları sağlayan ekonomik açıdan en avantajlı fiyat teklifini esas alır.

(4) Ekonomik açıdan en avantajlı teklif, sadece fiyat esasına göre veya fiyat ile birlikte işletme ve bakım maliyeti, maliyet etkinliği, verimlilik, kalite ve teknik değer gibi fiyat dışındaki unsurlar da dikkate alınarak belirlenir. Ekonomik açıdan en avantajlı teklifin fiyat dışı unsurlar da dikkate alınarak belirleneceği ihalelerde/alımlarda, ihale dokümanında bu unsurların parasal değerleri veya nispi ağırlıkları belirlenir.

Kesinleşen ihale/alım kararının bildirilmesi

MADDE 24 - (1) İhale sonucu, ihale kararlarının ihale yetkilisi tarafından onaylandığı günü izleyen 5 (beş) gün içinde, ihale üzerinde bırakılan istekli de dâhil ihaleye teklif veren bütün isteklilere 4734 sayılı Kanunun 65 inci maddesi çerçevesinde tebliğ edilir. İhale kararlarının ihale yetkilisi tarafından iptal edilmesi durumunda da isteklilere aynı şekilde bildirim yapılır.

İdarelerce uyulması gereken diğer kurallar

MADDE 25 - (1) Bu Esaslar kapsamında mal/hizmet alımları ve yapım işleri için ihaleye çıkılmadan önce aşağıda belirtilen hususlara uyulması zorunludur:

a) Yıllara sâri alımları içeren projelerin planlanan sürede tamamlanarak, birden fazla yılı kapsayan işlerde ihaleye çıkılabilmesi için, işin süresine uygun olarak yıllar itibarıyla ödeneğin bütçelerinde bulunmasını sağlamak üzere programlamanın yapılmış olması zorunludur. İhaleye/alıma çıkılabilmesi için, ilk yıl Bakanlar Kurulu kararında öngörülen ödeneğin tamamının bütçelenmesi gereklidir. Ancak; ertesi malî yılda gerçekleştirilecek süreklilik arz eden mal ve hizmet alımları için bir önceki malî yıl sona ermeden ihaleye çıkılabilir.

b) İdarelerce, ihalede isteklilerce verilen tekliflerin karşılaştırılmasında kullanılmak üzere tespit edilen yaklaşık maliyet, fiyat görüşmeleri sırasında ihale komisyonu başkanı tarafından açılarak komisyonun diğer üyelerinin bilgisine sunulur, ancak isteklilere ihale sonuçlanana kadar duyurulmaz. Bu maliyete ilişkin herhangi bir bilgiye

onay belgesi ekindeki hesap cetveli dışında hiçbir belgede yer verilmez.

c) İhale dokümanı hazırlanmadan ilan yapılamaz. İlan sürelerinin hesaplanmasında ilanın yayımlandığı gün dikkate alınır, ihale günü veya son başvuru günü dikkate alınmaz.

ç) İhale için tespit olunan tarih tatil gününe rastlamışsa ihale, tekrar ilana gerek kalmaksızın tatili takip eden ilk iş gününde aynı yer ve saatte yapılır ve bu saate kadar verilen teklifler kabul edilir. İhale saati çalışma saati dikkate alınarak tespit edilir. İlandan sonra çalışma saati değişse de ihale ilan edilen saatte yapılır.

İhalelerde esas alınacak para birimi

MADDE 26 - (1) İhalelerde esas alınacak para birimi Türk Lirasıdır. Ancak 3833 sayılı Kanun gereğince her yıl Bakanlar Kurulunca onaylanan listede yer alan alımlar, ARGE projeleri ile ilgili yapılacak alımlar ve yapım işlerinde yurt dışından yapılacak alımlarda esas alınacak para birimi onay belgesinde ve idari şartnamesinde belirtilir.

İhale sonucunun ilanı

MADDE 27 - (1) Bu Esaslara göre yapılan ilanlı ihalelerde; ihale sonucu, sözleşmenin istekli ve idare yetkililerince imzalanmasını müteakip en geç 15 (onbeş) gün içerisinde ihaleyi yapan idarenin elektronik ortamında yayımlanmak suretiyle ilan edilir.

(2) Yapılacak ilanlarda aşağıda belirtilen hususlara yer verilir:

- a) İhaleyi yapan idare.
- b) İhale tarihi.
- c) İhale usulü.
- ç) İhale konusu işin adı, niteliği, türü, miktarı ve yeri.
- d) İhaleye katılan istekli sayısı.
- e) Üzerine ihale yapılan isteklinin adı veya ticaret unvanı.
- f) Sözleşme bedeli.

(3) İşin özelliği nedeniyle ikinci fıkrada belirtilen hususların bazıları çıkartılabilir, ihtiyaç duyulması halinde ilave hususlar eklenebilir.

Sözleşme

MADDE 28 - (1) Yapılan bütün ihaleler/alımlar fiyat üzerinde görüşme yapılarak veya ihale dokümanında belirtilmesi halinde fiyat üzerinde görüşme yapılmadan, yapılan

değerlendirmeler neticesinde ayrıntılı özellikleri ve miktarı idarece belirlenen işin tamamı için tespit edilen toplam bedel üzerinden götürü bedel sözleşme veya işin ayrıntılı özelliklerine dayalı olarak; idarece hazırlanmış cetvelde yer alan her bir iş kaleminin miktarı ile bu iş kalemleri için tespit edilen birim fiyatların çarpımı sonucu bulunan toplam bedel üzerinden birim fiyat sözleşme düzenlenir. Bu Esaslar kapsamında yapılacak alımlarda, sözleşme yapılıp yapılmayacağına ihale yetkilisince karar verilir. Bu husus onay belgesinde belirtilir. İhale ve alımlar sonucu yapılacak sözleşmelerin onay belgesinde ve idari şartnamesinde aksi belirtilmedikçe noter tasdiki/tescili zorunlu değildir.

(2) Yapım işlerinde; niteliği itibarıyla iş kalemlerinin bir kısmı için anahtar teslimi götürü bedel, bir kısmı için birim fiyat teklifi alma yöntemleri birlikte uygulanmak suretiyle gerçekleştirilen ihaleler sonucunda karma sözleşme düzenlenebilir.

Sözleşmede yer alması zorunlu hususlar

MADDE 29 - (1) Bu Esaslara göre düzenlenecek sözleşmelerde; mal/hizmet ve yapım işlerinin özelliğine göre ihale dokümanında belirtilmesi kaydıyla, 4735 sayılı Kamu İhale Sözleşmeleri Kanununun 7 nci maddesinde sayılan sözleşmede yer alması zorunlu hususlara, ilave hususlar eklenebilir veya 7 nci maddede sayılan hususlardan bazıları çıkarılabilir. Bu Esaslara göre düzenlenecek sözleşmelerde Türkçenin yanında başka bir dilde de sözleşme düzenlenebilir. Bu durumda sözleşmenin yorumunda Türkçe metin esas alınır. Ancak, sözleşmenin eki olan Türkçeye çevrilememiş bölümlerde yabancı dil geçerli olarak kabul edilebilir.

Sözleşme kapsamında yapılacak işin artışı ve eksilişi

MADDE 30 - (1) Bu Esaslar dâhilinde yapılacak sözleşmelerde idari şartnamesinde belirtmek kaydıyla sözleşme ile alınacak mal veya hizmetin, sözleşme bedelinin %20'si oranına kadar az veya fazla alım, sözleşmesi gereğince fiyat farkı verilen durumlar hariç sözleşme birim fiyatı değişmeksizin ve ek sözleşme yapılmadan ihale yetkilisinden alınacak onay ile yapılabilir. Ayrıca yapım işlerinde, ek sözleşme yapılmadan, sözleşme bedelinin % 20'si oranına kadar fazla alım, süre hariç sözleşme ve ihale dokümanı hükümleri çerçevesinde yaptırılabilir.

Yerli istekliler ile ilgili düzenlemeler

MADDE 31 - (1) Hizmet alımlarında ve yapım işlerinde bütün yerli istekliler lehine, mal alımlarında ise Sanayi ve Ticaret Bakanlığının görüşleri alınarak Bakanlık tarafından yerli malı olarak belirlenen malları teklif eden yerli istekliler lehine %15 oranına kadar fiyat avantajı sağlanması hususlarında ihale dokümanına hükümler konulabilir. Ancak, yabancı istekliler ile ortak girişim yapmak suretiyle ihalelere katılan yerli istekliler bu hükümden yararlanamaz.

Mücbir sebepler

MADDE 32 - (1) Mücbir sebep olarak kabul edilebilecek haller aşağıda belirtilmiştir:

a) Doğal afetler.

b) Kanuni grev.

c) Genel salgın hastalık.

ç) Kısmî veya genel seferberlik ilanı.

d) Tedarike ve yapım işine konu işin özelliği nedeni ile idari şartnamede belirtilmek kaydıyla, idarece ilave edilecek diğer haller.

(2) Süre uzatımı verilmesi, sözleşmenin feshi gibi durumlar da dâhil olmak üzere, idare tarafından yukarıda belirtilen hallerin mücbir sebep olarak kabul edilebilmesi için; yükleniciden kaynaklanan bir kusurdan ileri gelmemiş olması, taahhüdün yerine getirilmesine engel nitelikte olması, yüklenicinin bu engeli ortadan kaldırmaya gücünün yetmemiş bulunması, mücbir sebebin meydana geldiği tarihi izleyen 20 (yirmi) gün içinde yüklenicinin idareye yazılı olarak bildirimde bulunması ve yetkili merciler tarafından belgelendirilmesi zorunludur. Ancak mal/hizmet ve yapım işinin özelliğine göre ihale dokümanında belirtilmesi kaydıyla bu bildirim ve/veya belgelendirme süresi için farklı düzenleme yapılabilir. Mücbir sebeplerden dolayı sözleşmenin feshi veya cezasız süre uzatımı gibi hususlar idari şartnamede belirtilmek kaydıyla idarece düzenlenebilir.

Diğer hususlar

MADDE 33 - (1) Bu Esaslara göre yapılacak ihalelerde/alımlarda sözleşme yapılmasında isteklinin ve idarenin görev ve sorumluluğu, ihalenin/alımın sözleşmeye bağlanması, sözleşmeye davet, idare tarafından şikayetlerin incelenmesi, ek sözleşme düzenlenmesi, gizlilik içinde yürütülmesi gereken alımlarla, denetim-muayene ve kabul işlemleri, yapım işleri ile ilgili esaslar Bakanlıkça belirlenir.

(2) Savunma, güvenlik veya istihbarat alanları ile ilgili olduğu veya gizlilik içerisinde yürütülmesi gerektiği yönünde Bakanlıkça verilmesi öngörülen kararların esas ve usulleri Bakanlıkça belirlenir.

(3) 4734 sayılı Kanununun 53 üncü maddesinde yer alan Kamu İhale Kurumu geliri bu Esaslara göre yapılan ihalelerde alınmaz.

(4) Bu Esaslara aykırı olmamak kaydıyla, bu maddeye kadar yapılan düzenlemelerle ilgili olarak ihalenin/alımın özelliğine göre Bakanlıkça ilave düzenlemeler yapılabilir.

(5) Dinamik alım sistemi, çerçeve anlaşma ve elektronik eksiltmeye ilişkin uygulama esasları Bakanlıkça belirlenir.

4734 ve 4735 sayılı kanunların uygulanacak hükümleri

MADDE 34 - (1) Bu Esaslarda düzenlenen ve 33 üncü maddede düzenleneceği belirtilen hallerin dışındaki hususlarda 4734 sayılı Kanun (8, 18, 23, 25, 31, 53, 55, 56, 57 ve 67 nci maddeleri hariç) ile 4735 sayılı Kanun hükümleri uygulanır.

Yürürlükten kaldırılan mevzuat

MADDE 35 - (1) 4/11/2003 tarihli ve 2003/6392 sayılı Kararname yürürlükten kaldırılmıştır.

Başlanmış olan ihaleler ve alımlar

GEÇİCİ MADDE 1 - (1) Bu Esasların yürürlüğe girdiği tarihten önce ihale edileceği veya alım yapılacağı yazılı olarak duyurulmuş veya ilanı yapılmış bulunan işler, tabii olduğu mevzuat hükümlerine göre sonuçlandırılır.

Yurt dışına geçici görevlendirme

GEÇİCİ MADDE 2 - (1) Korsanlık/deniz haydutluğu ve silahlı soygun ile mücadele kapsamında Aden Körfezi, Somali karasuları ve açıkları, Arap Denizi ve mücavir bölgelere gönderilecek Türk Silahlı Kuvvetleri deniz unsurlarının üstlenecekleri görevlere ilişkin tedarik hizmetlerinin yürütülmesinde ortaya çıkabilecek acil ihtiyaçların zamanında karşılanabilmesi amacıyla, bu Esasların 11 inci maddesinin birinci fıkrasının (g) bendinin uygulanmasında esas alınan parasal limit, Genelkurmay Başkanlığınca belirlenecek birlikler için 21/2/2010 tarihine kadar 1.000.000 (birmilyon) TL olarak uygulanır.

(2) Bu maddenin uygulanmasında, harekâta katılacak Türk Silahlı Kuvvetleri deniz unsurlarının sorumluluklarını yerine getirebilmesi için gerekli olan her türlü ihtiyaç, Acil Harekât İhtiyacı olarak kabul edilir ve 11 inci maddenin birinci fıkrasının (g) bendi kapsamında temin edilebilir.

Yürürlük

MADDE 36 - (1) Sayıştay'ın görüşü alınarak hazırlanan bu Esaslar yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 37 - (1) Bu Esasları Bakanlar Kurulu yürütür.

Telefon: +90 (312) 473 84 23

E-Posta: mts@mevzuattakip.com.tr

Adres: etin Emeç Bulvari Hürriyet Cad. No: 2/12 ankaya ANKARA